

Kremplov vpliv na oblikovanje slovenskega knjižnega jezika

Marko Jesenšek¹

Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Novi trg 3, SI 1000 Ljubljana;
Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Koroška cesta 160, SI 2000 Maribor,
marko@jesensek.si

DOI <https://doi.org/10.18690/978-961-286-502-3.1>
ISBN 978-961-286-502-3

Krempel je bil med redkimi vzhodnoštajerskimi pisci prve polovice 19. stoletja, ki se je zavzemal za poenotenje slovenske knjižne norme in ni sledil Dajnkovi ideji, da bi štajerski Slovenci med Dravo in Muro imeli svojo knjižno različico. Med prevajanjem cerkvenih besedil (*Sveti nedelni ino svetešni evangelji*) se je zgledoval po kranjskih piscih in je bil jezikovno zelo združevalen, kot pisec prve zgodovinske knjige v slovenskem jeziku (*Dogodivšine štajerske zemle*) pa takih vzorov ni imel in je ostal jezikovno bližji Dajnkovi normi. Kremplov jezik je analiziran glede na rabo glagolskih oblik v *Dogodivšinah* in *Evangeljih*.

In der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts zählte Krempel zu den seltenen oststeirischen Autoren, die sich für die Vereinheitlichung der slowenischen Schriftnorm einsetzten und somit die Idee Dajnkos über eine besondere Ausprägung der slowenischen Schriftsprache, geltend für die zwischen der Drau und Mur lebenden Steirer Slowenen, ablehnten. Als Vorbild seiner Übersetzung kirchlicher Texte (*Sveti nedelni ino svetešni evangelji*) dienten Werke krainischer Autoren, wobei Krempel sehr vereinigend wirkte. Als Verfasser der ersten historischen Schrift in der slowenischen Sprache (*Dogodivšine štajerske zemle*) konnte er sich jedoch auf kein vergleichbares Vorbild stützen und lehnte sich deshalb stärker an die Sprachnorm Dajnkos an. Im Beitrag wird sein Sprachgebrauch mit Hinsicht auf den Einsatz von verbalen Formen in *Dogodivšine* und *Evangelji* analysiert.

Ključne besede: Anton Krempel, osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik, enotni slovenski knjižni jezik, raba glagolskih oblik

Schlüsselwörter: Anton Krempel, zentral- und ostslowenische Schriftsprache, Vereinheitlichung der slowenischen Schriftsprache, verbale Formen

---

¹ Prispevek je nastal v okviru Raziskovalnega programa št. P6-0156 (*Slovensko jezikoslovje, književnost in poučevanje slovenščine* – vodja programa prof. dr. Marko Jesenšek), ki ga sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna.